1833. No. 79.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 1 OCTOBER.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland.

Brengt ter kennisse van de geconcerneerde personen, dat op heden invorderbaar gesteld en tot voorschreven einde afgezonden zijn de primitive Patentkohieren voor de navolgende Gemeenten in het *Arrondissement Leeuwarden*, *Sint Jacobi Parochie*, *Sint Anna Parochie*, *Lieve Vrouwen Parochie*, *Beetgum*, *Berlikum*, *Deinum*, *Dronrijp*, *Oosterend*, *Wommels*, *Blija*, *Ferwerd*, *Hallum*, *Huizum*, *Hijum*, *Jelsum*, *Marrum*, *Wirdum*, *Harlingen*, *Franeker*, *Minnertsga*, *Ried*, *Sexbierum*, *Tzum*, *Bergum*, *Akkerwoude*, *Birdaard*, *Buitenpost*, *Burum*, *Drogeham*, *Ciekerk*, *Hardegarijp*, *Kollum*, *Kooten*, *Oostermeer*, *Surhuizum*, *Westergeest*, *Veenwouden*, *Anjum*, *Ee*, *Holwerd*, *Nes*, *Nijkerk*, *Ternaard*, *Ballum*, *Nes op Ameland* en *Schiermonnikoog*.

Arrondissement Sneek. *Stavoren*, *Bolsward*, *Makkum*, *Tjerkwerd*, *Witmarsum*, *Arum*, *Gaast*, *Burgwerd*, *Baard* en *Jorwerd*.

Arrondissement Heerenveen. *Knijpe*, *Mildam*, *Oldeboorn*, *Oldetrijne*, *St. Johannesga*, *Tjalbert*, *Akkrum*, *Boornbergum*, *Makkinga* en *Oldeberkoop*.

Van de dienst 1833, en dat men tegen verkeerde of te hooge aanslagen welke er in voormelde Kohieren van het Patentregt mogten bestaan, of worden verondersteld, zich bij reclame zal kunnen voorzien, mits dezelven in behoorlijken vorm ingerigt en met de vereischte bijlagen gemunieerd, uiterlijk vóór of op den 15 Januarij 1834 worden ingediend bij den Heer Controleur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen, in de divisie van Controle waarin de aanslag is geschied.

Leeuwarden, den 30 September 1833.

De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,
Bij afwezigheid van denzelven,
Het Lid der Gedeputeerde Staten,
DU TOUR VAN BELLINCHAVE.

ITALIE.

LUCCA, *den 5 September.* Van wege den Hertog is alhier algemeene amnestie verleend ten behoeve van de zoodanigen, die zich hebbende laten wegslepen door het voorbeeld der woelzieke onruststokers in de naburige staten, zich alhier insgelijks aan vergrijpen jegens de orde en de wet hebben schuldig gemaakt gehad. Voor hen die in hunnen moedwil mogten volharden, zal deze amnestie buiten kracht en de wet in hare volle gestrengheid werkende blijven.

Een meer breedvoerig verslag dezer gebeurtenis luidt als volgt:

Sedert drie dagen vieren wij hier een waar nationaal feest, waartoe het volgende heeft aanleiding gegeven: Ongeveer een twintig personen, die sedert een jaar bij de politie alhier in verdenking stonden, ruimden, ter ontvlugting van een vermoedelijk doodvonnis, het land in vrijwillige ballingschap. Er werd een streng onderzoek tot opsporing der ijverigste voorstanders van het liberalismus bevolen, maar zulks niet genoegzaam aan het doel beantwoordende, zoo namen de ministers in een gehouden staatsraad het besluit om eene afzonderlijke vierschaar, op het voorbeeld van het oude Venetiaansche tienmanschap, daar te stellen, en deze vierschaar te magtigen, alle van liberalismus verdachte personen, zonder verder verhoor of verderen vorm van proces, te kunnen doen ter dood brengen. Reeds waren er drie scherpregters uit Rome ontboden. Dit alles had plaats gehad gedurende 's Hertogs afwezigheid uit Lucca. Naauwelijks was deze van eene reis door Duitschland te Milaan terug gekeerd of het genomen besluit van den staatsraad werd te zijner kennisse gebragt. Men drong hem zijne bekrachtiging daaraan te geven; men bezwoer hem zich weder uit Italie te verwijderen, men gaf voor dat er eene zamenzwering tegen zijn persoon bestond. De edelaardige Vorst, wel verre van het oor aan deze inblazingen te leenen en zijne staten wederom te verlaten, reisde onverwijld verder door naar Lucca en bereikte nog dien eigen avond zijn landgoed te Marli. Den volgenden dag lieten de ontwerpers van het besluit niets ongemoeid om den Hertog nog tot het onderteekenen te overreden, maar een blik van verontwaardiging was het eenige antwoord van den Vorst. Den 26sten deed Z. K. H. uit eigen beweging eene algemeene amnestie daarstellen, waarvan de ministers de afkondiging evenwel nog tot op den 30sten wisten te vertragen. Deze onverwachte wending van zaken vervulde de stad met vreugde. Des avonds had er eene algemeene verlichting plaats, niet alleen in de stad zelve, maar ook in de omstreken en naburige dorpen. Toen de Hertog zich van zijn landgoed naar den schouwburg begaf werd hij aan de poort opgewacht door eene menigte burgers, die de paarden uitspanden en hem bij fakkellicht onder het daverend gejuich *Leve onze edelaardige, grootmoedige Vorst!* naar den schouwburg trokken. De Vorst heeft zich herhaalde malen de woorden laten ontvallen; „*men heeft mij bedrogen gehad, maar thans ken ik mijn volk, mijne getrouwe onderdanen.*" De ministers van finantien en van justitie zijn reeds van derzelver posten ontzet, en men verzekert dat er eene algemeene verandering van ministerie en hoofdbeambten zal plaats grijpen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, *den 16 September.* De beweging op onze beurs werd voor eenige dagen toegeschreven aan den marsch der Oostenrijksche troepen naar de grenzen van Italie. Men sprak ook van eene nieuwe geldleening, die op het laatst van dit jaar zou publiek gemaakt worden.

Men kan over de opbrengst der kudden schapen in Oostenrijk oordeelen, als men weet, dat men op de landgoederen van de Prinsen *Esterhazy* 8300 centenaren wol van de beste hoedanigheid heeft verkregen. Rekent men den middenprijs op 100 florijnen de centenaar, alsdan heeft die wol 830,000 florijnen opgebragt.

Uit Pesth deelt men de volgende verschrikkelijke misdaad mede: „Mevrouw *van R...* hield haren huisknecht van een diefstal verdacht, en zond hem weg. Daar hij geen te huis komen had, verzocht hij den nacht te mogen blijven, hetwelk werd vergund. Om middernacht stond hij op, en begaf zich in de slaapkamer van mevrouw *van R...* die hij vermoorde; vervolgens in de kamer van de kinderen komende, verworgde hij den zoon, oud 7 jaren, en vermoorde de dochter, oud 15 jaren. Deze laatste schijnt zich verdedigd te hebben, want zij was met 11 dolksteken vermoord. De dienstmeid zoude hetzelfde lot hebben ondergaan, maar het gelukte haar, op het dak te komen en hulp te roepen. De buren kwamen toeschieten, en vonden den moordenaar in eenen schoorsteen, waardoor hij meende te ontvlugten. Hij is aan de justitie overgeleverd. Het schijnt, dat de wraak alleen de beweegreden van dezen driedubbelen moord is, want de ellendeling had geene gestolene goederen bij zich."

PRUISSEN.

BERLIJN, *den 22 September.* Men schrijft uit Munchen-Grätz van den 15 dezer: „Eergisteren voormiddag heeft er eene groote jagtpartij plaats gehad, waarbij echter, door het slechte weder, HH. MM. de Keizer en de Keizerin van Oostenrijk niet tegenwoordig waren. Des avonds was er *cercle* bij H. M. de Keizerin. Den volgenden dag begaven zich de beide hooge Souvereinen, benevens HH. KK. HH. den Kroonprins van Pruissen, den Groothertog van *Saksen-Weimar* en Z. D. den Hertog *van Nassau*, die den vorigen nacht alhier was aangekomen, in de grafelijke Waldsteinsche diergaarde op de hertenjagt. Z. M. onze Keizer voerde in eigen persoon den Keizer *Nikolaas* in eene kales. Eerst ten vier ure kwamen de hooge personen van de jagt terug. Des avonds waren Hoogstdezelve weder op het thee bij de Keizerin vereenigd. Dezen morgen hield het hier aanwezige jagerbataillon kerkparade, waarna het door den Keizer in oogenschouw werd genomen. Genoemd bataillon marcheerde daarop de stad uit, en volbragt eenige veldmanœuvres, waarbij Z. M. de Keizer van Rusland te voet tegenwoordig was. Des avonds werd in den schouwburg door het tooneelgezelschap van Praag de opera *l'Inganno felice*, van *Rossini*, in de Italiaansche taal, met den meesten bijval vertoond."

Ten einde de haringvisscherij in Nieuw-Rusland te bevorderen, heeft de minister van finantien een in dit vak ervaren Hollander *H. Wey* genaamd, ontboden en naar den gouverneur-generaal van dat gewest gezonden. Hij zal aan de visschers de noodige onderrigtingen omtrent de vangst en het inzouten der haringen geven, zoodat men zich vleit, dat de Zwarte Zee weldra zulke goede haring als de Hollandsche zal opleveren.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 22 Septembor.* De Fransche dagbladen onthouden zich niet om van tijd tot tijd zich tegen den Keizer van Rusland uit te laten, en hem met den titel van *despoot*, *tijran*, enz. te vereeren. Met de laatste zeereis van Keizer *Nikolaas*, welke hem verpligtte te land naar Petersburg terug te keeren, om zijn getrouw volk gerust te stellen, dat met duizenden naar de kerk stroomde, om voor het behoud van deszelfs geliefden Keizer te bidden, drijven de Fransche dagbladen *le Temps* en *le Courrier Français* den spot. Ons dagblad maakt hierop zijne aanmerkingen en zegt: „Ja, dusdanig zijn de volken van Europa, wanneer de propaganda hen nog niet bedorven heeft. Zij bidden den hemel voor de *despoten* van het Noorden, en ontvangen hunne *bevrijders* (don *Pedro*) van het Zuiden met geweerschoten."

Men verneemt, dat de Persische Prins *Abbas Mirza*, die te Charassan zijn verblijf houdt, een gezant naar Tauris aan den Russischen ambassadeur heeft gezonden. Het Bengaalsche dagblad meent, dat deze zending een staatkundig oogmerk heeft, en dat die Prins de genegenheid van Rusland poogt te winnen, om, in geval van overlijden van den Schach, hulp te verkrijgen, in den oorlog, die alsdan nopens de troons-opvolging te gemoet wordt gezien.

In October moeten bij Verona groote manoeuvres door een Oostenrijksch leger van tachtig duizend man uitgevoerd worden, tot bijwoning van welke vele Pruissische generaal-officieren genoodigd zijn.

Bij de Oostenrijksche armee hebben verscheidene bevorderingen en benoemingen plaats gehad. Onder anderen is de voormalige secretaris van Koning *Karel X*, de marechal de camp *Kenzinger*, tot generaal-majoor in Oostenrijksche dienst aangesteld en aan Z. K. H. den Prins *Wasa* toegevoegd.

De overste *Rauch* vleugel-adjudant van Z. M. den Koning van Pruissen, is tot Zr. Ms. militairen gezant bij den Keizer van Rusland benoemd, in plaats van den overste *d'Ivernois*, die wegens den slechten staat zijner gezondheid zijn ontslag gekregen heeft. De hoven van Berlijn en Petersburg hebben elkander sedert eene reeks van jaren bijzondere gezanten gezonden, die bij uitsluiting met militaire zaken belast zijn.

In de Wurtembergsche Kamer heeft de oppositie geene moeite gespaard om aan het ministerie de begrootte uitgaven voor het departement van oorlog te betwisten. Bij de discussien over dit ontwerp heeft de minister van oorlog *von Hügel* zich beklaagd, dat de meeste afgevaardigden, die niet tot den militairen stand behoorden, toonden niets van krijgszaken te weten en in het blinde schermden, zoo dat het hem niet mogelijk was met hen te redetwisten. Dit is door menig lid der vergadering zeer euvel opgenomen en heeft tot veel geraas aanleiding gegeven. De minister heeft verder betoogd, dat de Wurtembergsche armee de minst kostbare was; dat men reeds eene aanzienlijke som op hare uitgaven bezuinigd had, doch dat ook het bezuinigen zijne grenzen had, en dat de plannen van volkswapeningen onuitvoerlijk waren en een landweer drukkender was en meerder geld vorderde dan de tegenwoordige inrigting der krijgsmagt.

Het korps troepen, dat in Munchen voor Griekenland aangeworven wordt, is nagenoeg voltallig en zal onder het bevel van den majoor *Winter* den 25 dezer naar Triest op marsch gaan, om aldaar ingescheept te worden.

De scheidsmannen tusschen de stad en het landschap Bazel zijn te Zurich bijeen gekomen en hebben den heer dr. *Keller*, president van het opper-geregtshof, tot hunnen voorzitter benoemd; ook hebben zij bepaald, dat zij te Aarau hunne vergaderingen zullen houden en den 30 dezer daarmede een begin zullen maken.

In Weenen zijn dezer dagen couriers doorgetrokken, van welke een depêches naar München-Grätz, de tweede brieven naar Parijs moest overbrengen. Men wil, dat, sedert het sluiten van het tractaat tusschen Rusland en de Porte, Frankrijk weder werkzaam is, om de Russische belangen in het Oosten te benadeelen, en dat de Sultan zich door zijne onbedachtzaamheid in den moeilijksten toestand heeft gebragt. — Egypte wordt steeds voorgedragen als een der gevaarlijkste vijanden der tegenwoordige Ottomannische-Porte, inzonderheid, zoodra de vrij hoogbejaarde *Mehemed ali* door zijnen zoon *Ibrahim*, welks eerzucht niet onbekend is, in het bewind zal worden opgevolgd.

ENGELAND.

LONDEN, *den 25 September.* Er is geen nader nieuws van Portugal. De stoomboot de *Echo* heeft den 12 dezer Lissabon verlaten en depêches voor het Gouvernement medegebragt, van wier inhoud tot nog toe niets bekend is geworden.

Zoo men geene stellige tijdingen uit Portugal heeft, ontbreekt het echter niet aan allerlei geruchten, wier oorsprong meestal te zoeken is in het spel, dat dagelijks op de effectenbeurs in de Portugesche fondsen plaats heeft. Dan eens verzekert men, dat don *Miguel* voorstellen zou gedaan hebben om in onderhandeling te komen, doch dat don *Pedro* daarvan niets wil hooren, en dan weder wordt verhaald, zoo als nog gisteren op de Beurs geschiedde, dat dit nieuws volstrekt geen geloof verdient. Maandag zeide men, dat bij lord *William Russell* aanzoek gedaan was om als onderhandelaar tusschen beide partijen op te treden, en dat zijn lordschap, daartoe niet gemagtigd zijnde, naar Londen om instructien gevraagd had. Ondertusschen is het zeker, dat na den 5den en tot den 12den, er geene vijandelijkheden voor Lissabon gepleegd waren. Op de verzekeringen der constitutionelen, dat don *Miguel* slechts over weinige troepen te beschikken heeft, is niet te rekenen, want ware dit het geval, zou don *Pedro* met zijne twaalf duizend man geregelde troepen en zijne militie zich niet in Lissabon opgesloten hebben, in plaats van zich in het open veld te vertoonen, daar zijnen vijand onder de oogen te treden en hem eene volkomene nederlaag toe te brengen. Het is te voorzien, dat, zoo Engeland of Frankrijk niet krachtdadig tusschen beide komen, de burger oorlog in Portugal lang zal duren en op de verwoesting van het land en de onbeschrijfelijke ellende der inwoners zal uitloopen.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 21 September.* Bij een Koninklijk bevelschrift, is dezer dagen het aantal der regementen artillerie in Fransche dienst van 11 tot 14 vermeerderd. Nagenoeg gelijktijdig met dezen maatregel, en wel in deszelfs nommer van den 22 September, behelst het ministeriële *Journal des Débats* de navolgende redenering:

„Een dagblad verhaalt, dat onlangs in 's Konings Raad over de vermindering van het leger is beraadslaagd, en dat de gevoelens over de wijze, waarop die maatregel tot stand moest worden gebragt, en over deszelfs gepastheid verdeeld zijn geweest.

„Wij willen aan onze tegenstanders veel toegeven; zij mogen ons, des noods, rekenschap afvragen van die beloften van ontwapening, waarvan de vervaltijd nog niet verschenen is, en over de niet-vervulling daarvan zegepralen. Maar zij moeten ons toestemmen, dat wij, ofschoon aanhangers van een staatkundig stelsel, waarvan de ontwapening het eindgevolg moet zijn, die niet op een kort verwijderd tijdstip hebben verwacht. Wij zijn verder van oordeel, dat in de tegenwoordige stelling van Frankrijk jegens Europa, in de zekerheid van hen, die het goedvindt te beschermen, en in den invloed van deszelfs bedreigingen, reeds vergoeding genoeg te vinden is voor de lasten en opofferingen, die de vaderlandsliefde der ingezetenen drie jaren lang zonder morren heeft gedragen; maar wij vragen tevens, zoo wel aan hen, die de buitenlandsche staatkunde der Regering nooit hebben goedgekeurd, als aan degenen, welke zich nader uit overtuiging daarmede hebben vereenigd, of het niet de grootste vermetelheid zou zijn, om thans een gedeelte van ons leger, dat sedert drie jaren onzen roem en onze kracht uitmaakt, af te danken, ja, of de geschiedenis zulk eene daad niet met eenen anderen naam zou bestempelen?

„Wij zullen den staatkundigen gezigteinder niet somberder afschilderen dan hij is, noch in een denkbeeldig gevaar redeneringen ten voordeele der handhaving van onzen tegenwoordigen staat van wapening zoeken, maar evenmin willen wij in de ongerijmdheden vervallen van de zoodanigen, die het mogten willen doen voorkomen, als of alles in Europa zoo vast en goed geregeld ware, dat de Regeringen, met volkomene gerustheid voor hetgeen de toekomst kan brengen, thans slechts behoefden in te sluimeren. Maar mag dan onder de oorzaken van de handhaving des vredes, te midden van zoo veel aanleiding tot oorlog, de vertooning van die geduchte krijgsmagt niet geteld worden, die een oud veldheer, grijs in ondervinding, geligt en bijeen gebragt heeft, ja, zoo goed heeft weten te oefenen, dat onze tegenwoordige regementen met onze eens zoo roemrijke oude legioenen kunnen wedijveren?

„Ongetwijfeld zal de voortzetting van die gewapende bewaking onzer buitenlandsche belangen nog gedurende eenigen tijd tot de noodzakelijke gevolgen van onze plaatsing op een nieuw standpunt in Europa blijven behooren; maar, toen wij onze omwenteling van 1830 bewerkten en goedkeurden, wisten wij immers, dat wij ons daardoor op dat standpunt plaatsten. Wij zijn toen noch voor de lasten, noch voor de gevaren teruggedeinsd. Wij hebben ons oude overwinningsvaandel niet hernomen, opdat het boven onvoltallige regementen, op ontmantelde vestingen of van onttakelde oorlogsschepen zou wapperen. Het gebruik van dat vaandel sleept eenige meerdere kosten na zich; niemand loochent dit. Wel nu, men verruile het dan tegen een ander uit zuinigheid!

„Dat wij toch, om Gods wil, het vertegenwoordigende regeringsstelsel in de schatting van Europa niet doen dalen! Bedenken wij, dat het groote wijsgeerige vraagstuk (van den besten regeringsvorm) nog niet voor iedereen beslist is; zorgen wij, dat in een punt, waarbij het volksbestaan en de belangen des vaderlands zoo naauw betrokken zijn, de onbeperkte alleenheerschingen toch niet één voordeel boven ons bezitten!

„ Maar daarenboven, wie heeft het regt gegeven, om onzen bewonderenswaardigen regeringsvorm met dit vraagstuk te mengen? Wie kan zich zaakgelastigde der Fransche kamers noemen, om in haren naam Frankrijks ontwapening te vragen? Aan wien hebben zij zoo ligtvaardiglijk de zorg voor het heilige pand der eer en der veiligheid des vaderlands toevertrouwd? Gij maakt van haar niets dan eene rekenkamer; maar vormen die kamers dan ook tevens niet eene regtbank waarvan al de regters bevoegd zijn, om over al wat de nationale onafhankelijkheid betreft te oordeelen? Wij hebben haar nooit als één enkel man zien stemmen, dan in die gevallen, waar onze onafhankelijkheid op het spel stond; en hebben zij daarbij ooit schepen of soldaten geweigerd? Zij zouden nog eens zoo veel gegeven hebben, indien Europa ons tot de ontwikkeling van onze algeheele magt gedwongen had.

„ De penningen van 's Rijks schatkist moeten met de meeste spaarzaamheid worden uitgegeven; maar wie op onzen binnen- en buitenlandschen toestand let, zal zich overtuigen, dat het oogenblik nog niet gekomen is, om die spaarzaamheid op de bronnen van onze magt toe te passen. Behouden wij dan van ons schoone leger alles, wat wij, evenzeer van verkwisting als van karigheid verwijderd, mogen behouden. In 1830 was de kreet, dat zulk een leger gevormd moest worden, algemeen. Het zou toen aan geheel Europa wederstand hebben geboden; het zal thans door onze wetgevende kamers niet vernietigd worden."

Van den 23sten. De Pruissische minister heeft dezen morgen met den heer *de Broglie* eene conferencie gehad, welke men zegt dat voornamelijk over de Hollands-Belgische zaken geloopen heeft.

Eene andere conferencie tusschen den heer *de Broglie* en den generaal *Guillemi-not* zou zich bijzonder hebben bepaald tot den hagchelijken toestand, waarin Konstantinopel verkeert, want ofschoon het te Ancona, sedert de aankomst der Engelsche pakketboot verspreide gerucht, van eene aldaar plaats hebbende omwenteling, tot dus verre door niets bevestigd, maar ook door niets tegengesproken wordt, en men alleenlijk weet, dat de brand, op den 30 Augustus ontstaan, den 31sten nog niet gebluscht was, zoo verkeert men in eene groote ongerustheid over de gebeurtenissen, die men van daar vernemen kan.

Het *Memorial Bordelais* spreekt van het ontwerp van sommige Julij-patriotten, om bij de aanstaande vereeniging der kamers eene petitie in te dienen, strekkende dat het besluit mogt herroepen worden, waarbij bevolen wordt de acten, betreffende den afstand der kroon van *Karel X* en van *Lodewijk XIX*, alsmede die betreffende het luitenant-generaalschap, in de staats-kanselarij in bewaring te houden.

Hierbij werd gevoegd, dat na het voordragen dezer petitie, dezelve aan eene consultatie van al de Fransche regtbanken zou worden onderworpen, en dat, om aan de legitimistische partij, die aan het voormelde depôt in het belang der regten van *Hendrik V* veel waarde hechtte, eenen gevoeligen slag toe te brengen, de ministers gezind zouden zijn om de voormelde petitie te ondersteunen.

Het dagblad *de Tribune*, hetwelk onlangs voor de 81ste maal was in beslag genomen, doch daarvan nog slechts zeven maal gestraft was, is heden voor de achtste maal veroordeeld, en wel tot het maximum der bij de wet bepaalde straf op overtredingen, door middel der drukpers begaan, wegens hoon jegens den persoon en het gouvernement des Konings, zijnde eene straf van 20,000 fr. boete en vijf jarige gevangenis. — In den loop der vorige week is onder anderen ook het dagblad *le Renovateur* twee malen in beslag genomen.

Van den 24sten. Men wil, dat gisteren verscheidene ministers naar Fontainebleau vertrokken waren met voornemen om den Koning, die zich aldaar bevindt, doch morgen hier terug verwacht wordt, hun ontslag te vragen, bijaldien de raad niet uit meer eenstemmige leden wordt zamengesteld.

Men spreekt van den maarschalk *Maison* als opvolger van den maarschalk *Soult*, hoewel het nog ver van zeker is, dat het tot eene verandering in het ministerie zal komen.

Vrijdag zou de luitenant-generaal *Bachelu* van Calais naar Engeland overgestoken zijn, zoo men verzekert, met eene bijzondere zending belast.

Luidens bijzondere hier ontvangene brieven, zou er een opstand op het eiland Sardinie zijn uitgebroken, waar de soldaten zich aan onderscheidene hunner chefs zouden vergrepen hebben.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den 25 September.* Er zijn sommige menschen, welke thans willen beweren, dat de revolutiën hare uiterste grenzen bereikt hebben; dat de groote Duitsche staten door hunne instellingen daartegen zijn verzekerd. Volgens deze (en dit gevoelen hoorden wij nog voor weinige dagen uiten) zou bijv. Beijeren, in de denkbeelden van onafhankelijkheid en waren Duitschen vrijheidzin, die door deszelfs Koning gevoed worden, eenen zekeren slagboom vinden voor het indringen van overdrevene democratische beginselen. Pruissen zoude daartegen insgelijks gewaarborgd zijn, zoo lang de thans levende en algemeen beminde Koning het roer van staat in handen hield. Oostenrijk was te weinig verlicht, de regering van *Frans II* te vaderlijk; en in Rusland was de slaafsche onderwerping aan het aloude gezag des Alleenheerschers te diep ingeworteld, dan dat Rusland eene spoedige verandering van zaken behoefde te vreezen. Wij zouden hier vrede mede hebben, en gaarne wenschten wij in die overtuiging te kunnen deelen; doch de ondervinding heeft andere gevoelens bij ons doen geboren worden. Beijeren vooral komt ons voor, als geheel rijp te zijn voor eene omwenteling. Pruissen, met zijne vrijzinnige ambtenaren, met eene burgerklasse, welke meer en meer tegen den adel en het militaire stelsel van het gouvernement wordt ingenomen, komt ons voor geheel bereid te zijn, om den omwentelingsstroom te volgen, zoo deze zijnen vrijen loop behoudt; Oostenrijk wordt van den kant van Hongarije met eene omwenteling *à la* 1688, van den kant van Italie, met eene omkeering van zaken *à la* 1789, en van den kant Zwitserland, met een omwenteling, gelijksoortig met die van 1830, bedreigd.

En dit alles is het werk van Engeland, dat achter deszelfs krijtgebergte het vuur onderhoudt, hetwelk geheel Europa bedreigt. Opmerkelijk is het, dat eene groote partij in Frankrijk thans insgelijks die waarheid begint in te zien, dat Engeland geheel Europa aan de verwoesting zoekt prijs te geven en zich daartoe zelfs van Frankrijk bedient om zich zelven te redden. De *Gazette de France* bevatte onlangs, hierop betrekkelijk, de navolgende merkwaardige zinsnede:

„ Om eene goede uitkomst voor zijne bedoelingen te bekomen, vindt Engeland in Spanje een korps in reserve, hetwelk de laatste omwenteling er gelaten heeft; in Italie, vindt het éclaireurs gereed om voorwaarts te trekken; in Duitschland eene zware kavallerie, moeijelijk om in beweging te zetten, maar ook, eenmaal in beweging zijnde, bezwaarlijk om tegen te houden. Alles zou wel gaan, zoo Frankrijk bewilligde, om bij de plannen en het goud, hetwelk Engeland levert, chefs, en Polen soldaten te geven, ten einde de toekomst van het menschelijk geslacht, het overblijfsel van ons bestaan, het leven onzer kinderen bloot te stellen aan al de rampen welke de omwentelingen opvolgen. Het doel van Engeland is, en thans duidelijk genoeg aangewezen, — alle volken den omwentelings roes mede te deelen, om eindelijk de bewoners der drie vereenigde koningrijken te kunnen toeroepen: „ Ziet hoe walgelijk zij zijn, en ... verbetert u!" — Dit is de hernieuwde staatkunde der Grieken."

In een ander artikel schandvlekt de *Gazette de France* de vereeniging van Frankrijk en Engeland, in dezer voege:

„ Het nationaal gevoel is verontwaardigd bij de gedachte aan deze gedrochtelijke en onnatuurlijke vereeniging. Frankrijk door de Julij-revolutie tot het verbreken van de banden gedreven, die hetzelve tot nog toe met de groote vastelands-familie vereenigd hadden, om zich geheel en al in de armen van zijnen eeuwigdurenden vijand te werpen, biedt een schouwspel aan dat met smart vervult.

„ De vereeniging met Engeland! Ondervraagt Indie, vraagt aan deszelfs rajahs wat zij waardig is, hoeveel staat men er op kan maken! Geesch Indie zal u antwoorden, dat zij enkel op het Machiavelismus gebouwd is, op trouwloosheid, schraapzucht en gierigheid. Die met Portugal? Het schijnt dat de hemel juist daarom dezelve heeft toegelaten, opdat zij tot eene vreesselijke les zou strekken voor de volken en hare bestuurders, die de onherstelbare onvoorzigtigheid begaan, zich naauw aan het kabinet van Saint-James aan te sluiten. De verbindtenissen van de Indische Soubas en van Portugal met Engeland hebben het einde gehad, dat de verbonden met den Vorst der duisternis hebben; zij hebben hun het verlies hunner ziel gekost, want zij hebben hunne vrijheid en onafhankelijkheid door dezelve verloren; en wat anders is de vrijheid en onafhankelijkheid, dan de ziel van de natien?

„ Een verbond met de brandstichters van Kopenhagen, de uitvinders van de schandelijke pontons! het is de bloedigste hoon, die men onzer edelmoedige natie heeft kunnen aandoen.

„ Engeland, vervolgt *de Gazette*, is de geesel van de wereld door zijn egoismus, zijne arglistige staatkunde, zijn alleenhandel en het voorbeeld zijner dwaze constitutie. Wanneer het voor goed de nijverheid der andere volken heeft gerevolutioneerd, en hetzelve van die zijde niets meer te doen heeft, werpt het hun zijne rampzalige constituerende denkbeelden toe, en doet de wanorde in dier voege tot een chaos overgaan. Deze ongerijmde constitutie, welke onze staatslieden in eene soort van opgetogenheid houdt, zal voor al de volken, die dwaas genoeg zijn van dezelve gebruik te maken, een ander kleed van *Dejanira* zijn: Het zal hen tot op het gebeente verbranden."

Ofschoon wij verre zijn, van hetgeen *de Gazette* omtrent de Engelsche constitutie zegt, als ons gevoelen over te nemen, zal niemand met ons ontkennen, dat in hare gezegden omtrent de Engelsche staatkunde, ten aanzien van de andere volken, zeer veel waarheid ligt opgesloten.

's GRAVENHAGE, *den 26 September.* Er zijn in de laatste dagen drukke kabinetsraden gehouden, en het schijnt, dat, ten gevolge daarvan, weder depêches naar Londen zijn gezonden.

AMSTERDAM, *den 25 September.* H. K. H. *Marianne*, prinses *Albert van Pruissen*, heeft deze stad vereerd met hoogstderzelver geschilderde afbeelding ten voeten uit; en wel, naar luid van eene geleidende en hoogstvereerende missive van H. K. H.: „ als een blijk van erkentenis voor de bewijzen van liefde en gehechtheid door deze stad aan H. K. H. gegeven." — Dit afbeeldsel is in de raadkamer van het bestuur der stad geplaatst bij dat van Z. M. den Koning.

Dat Belgie niet vrij is, maar geheel aan Frankrijk behoort en van dat land geheel afhankelijk is, is meer dan eens bewezen. Het heeft de revolutie door opruijing, in navolging van Frankrijk, en voor Frankrijk begonnen. Verblind, hebben de Belgen zich door de Franschen laten geleiden, verleiden en misleiden. Belgie is thans een wingewest van Frankrijk geworden. Deszelfs quasie Koning bezit noch karakter, noch godsdienst, en heeft geene andere verdiensten dan verwijfdheid en lafheid. Geen karakter, om dat hij eene kroon heeft aangenomen, die door Frankrijk was geroofd; geen godsdienst, om dat hij bewezen heeft, dat hem elke godsdienst onverschillig is, en hij daarom van godsdienst heeft willen veranderen, als daartoe door zijne vrouw en door eenige geestelijken overgehaald en verleid, zoo niet zijne brave moeder hem daarvan had teruggehouden. Deze bejaarde vrouw heeft midden in den winter eene reis van Coburg naar Brussel ondernomen, om haren zoon voor eenen stap te bewaren, die slechts zijn onverstand, zijne karakterloosheid en zijne ongodsdienstigheid aan den dag zou gelegd hebben. Zijne verwijfdheid is bekend, als loopende aan den leiband van zijne Fransche vrouw, die hem laat loopen waarheen Frankrijk hem hebben wil. Van zijne lafheid is de weg van Leuven naar Mechelen getuige. Alles is in Belgie Fransch of wordt Fransch. Belgie heeft deszelfs *glorieuse* revolutie voor Frankrijk gemaakt, en alles aangewend, om een Fransch wingewest te worden. Belgie verzoekt daarvoor eenige handelvoorregten, verklarende anders van ellende te moeten omkomen. Het Fransche ministerie weet, dat zulks niet kan vergund worden dan door den Franschen handel, en den Franschen landbouw te benadeelen; doch men moet echter ook een middel vinden, om Belgie, als een Fransch wingewest te laten leven. Belgie is het bolwerk, de voorhoede van Frankrijk, zijn onafscheidelijke sateliet in de spheer van zijne staatkundige bewegingen. Het moet dus beletten, dat Belgie van geen ander land dan van Frankrijk leve. Belgie moet dus van alle andere gemeenschap, niet alleen van Holland, maar ook van Engeland en Duitschland, afgescheiden worden. Dat land of die provincie moet in Frankrijk vinden, hetwelk het anders bij andere volken zoude zoeken. Belgie moet dus niet alleen onafscheidelijk aan Frankrijk verbonden zijn, maar er eene provincie van uitmaken. Volgens den *Messager* van den 20 September, heeft een minister gezegd, dat 38,000 petitien aan het Fransche gouvernement zijn gezonden, om de vereeniging van Belgie aan Frankrijk niet toe te staan. Het Fransche gouvernement erkent openlijk *het koningrijk Belgie te hebben daargesteld;* het Fransche ministerie erkent, dat Belgie, van Holland gescheiden, moet sterven zoo het, ten opzigte van het debiet van zijne voortbrengselen, geene Fransche provincie kan worden. Het Fransche gouvernement hiermede verlegen, en willende het uiterste, hetwelk het voorziet, voorkomen, heeft de banden, welke Frankrijk aan Belgie reeds verbinden, naauwer toegehaald, en, ten koste van Frankrijk, voordeelen aan Belgie toegestaan, uit vreeze dat deze provincie zich anders wederom van Frankrijk mogt afscheuren.

LEEUWARDEN, *den 30 September.* Bij Zijner Majesteits besluit van den 21 September 1833, no. 123, zijn benoemd:

Tot plaatsvervanger van den Vrederegter in het kanton Leeuwarden, no, 1, Mr. *L. Dorhout.* en

Tot Griffier van het Vredegeregt in het kanton Hindelopen, *P. Cerlsma*, te Koudum.

MENGELWERK.

DE HULPVAARDIGE.

HUGO THURMAN, een rijk landbouwer, leeft in den ongehuwden staat op zijn landgoed Vredestein en gaat naar de hoofdstad ter oorzake van een ingewikkeld en langwijlig regtsgeding. Hij neemt zijn intrek bij eene oude vrome Tante, die een groot huis bewoonde, waarvan zij eenige gedeelten verhuurde 1, aan eene Italiaansche Zangeres, die zich echter om eene liefdes-historie in de alkoof harer kamer verhangen had, — 2, aan zekere zich noemende Mevrouw Doulor met hare kamenier Mina, en 3, aan een gewezen kassier Harmler, thans copiist, met zijne vrouw en dochter. In weerwil dat het in de kamer der Zangeres heette te spoken, begeerde Hugo, wat ook de bijgeloovige Tante daartegen inbragt, die te betrekken. — Hiermede neemt de Geschiedenis van den *Hulpvaardigen* HUGO THURMAN een begin, welke om zijne belangrijkheid, naiviteit en behagelijke afwisseling ons eene aangename lektuur verschaft.

Een klugtig voorval met Harmlers dochter Ernestine gaf Hugo gelegenheid haar te leeren kennen en daar door zijne hulpvaardigheid aan de behoeftige familie te bewijzen, door aan Tante de achterstallige huur en andere schulden te betalen, ter voorkoming, dat zij niet verdreven werden. Daarna bezoekt hij zijnen broeder, een zonderlingen ouden vrijer, wiens kleeding, leefwijze en wonderlijk karakter een sterk contrast met Hugo opleverden, welken hij een sommetje gelds ter leen vraagt, daarop eene barsche weigering ontvangt, doch tevens ten geschenke 500 gouden dukaten moest aannemen. — Hugo ontdekt spoedig dat de gemelde Mevrouw Doulor, welke naast hem woont, de echtgenoote is van den Baron van Ulow, die wegens ontrouw aan haren man, als eene door haren Echtgenoot verlatene zondares, hare misdaad beweent, maar door eene edele vriendin, hare kamenier Mina, getroost en verzorgd wordt. Bij een tweegevecht tusschen den Baron en den minnaar zijner vrouw had Hugo's hulpvaardigheid hen van dienst geweest. — Steeds kwijnende en folterende worden de dagen dezer Baronnesse ten einde gebragt, want het geweten was door hare boete nog niet te bevredigen.

Nu treed er weder een belangrijk persoon ten tooneele, welke voor den braven Hugo een erge steen des aanstoots wordt. De schoone Gravin Samielski, weduwe van een Italiaansch kolonel, trouwt een schatrijken landeigenaar, waarmede zij de wereld rondreist en welken zij daarna verlaat, om de gunsteling te worden van een jongen Prins, dien haar echter maar tamelijk beviel, waarom zij kennis wil maken met Hugo, ten einde ook dezen schoonen en verstandigen jongeling in haar net te lokken. Hij bezoekt haar, en geraakt, door den Prins verrast, hier in eene onaangename conversatie met eene meerkat, welke in een gevecht door hem gedood wordt. — Verschillende tooneelen met de Gravin, hare doorslepene bediende Anna en oudengende kamenier Fanny, die hare meesteres van tijd tot tijd verraadt, zijn oorzaak, dat Hugo, na aan verschillende personen nogmaals zijne hulpvaardigheid betoond te hebben, naar zijn landgoed terugkeert, alwaar hij zijne huishouding deerlijk verwaarloosd aantreft. Tusschen beiden geven de bezoeken van den doctor Seiller aan zijne ziekelijken patient Harmler en de furie van de booze gade des doctors eene aardige afwisseling, terwijl de verfoeijelijke rol, welke de Gravin Samielski opzigtelijke hare schoonzuster, de Baronnesse Ulow gespeeld heeft, thans kennelijk wordt.

Tante Aurelia had twee begoedigde vriendinnen Hedwig en Emilia, waarvan zij gaarne eene aan neef Hugo wenschte te koppelen, doch daarvoor had hij geen ooren. Zij besluit echter nog eene proef te nemen, door haren Neef op Vredestein een der meisjes een bezoek te geven. — Harmler moest op raad zijns doctors de baden bezoeken, waartoe eene erfenis, tot bittere spijt van Tante op hem vervallen, hem in de gelegenheid stelt. De Prins, door de kwaadaardige kamenier Fanny aangezet, verstoot de Gravin, en nu verlaat zij ijlings de hoofdstad. — Door ongelukken en toeval landen al de reizigers, de een na de andere op Vredestein, dicht aan den landweg gelegen, aan, en de hulpvaardigheid van Hugo vindt hier handen vol werk. — Spoedig en heimelijk vertrekken de gasten ook weder, behalven Tante en de Vriendinnen, wier potsierlijke reistogt zeer naïf is beschreven.

Nu krijgt de loop der zaken een zeer ernstigen keer. Een oude Schoolkameraad van Hugo, Schuller genaamd, die door loszinnen gestrenge opvoeding een dief en daarna een roover was geworden, doch eens door Hugo was gered, komt uit dankbaarheid hem met eigen levensgevaar waarschuwen, dat eene bende, waartoe hij behoorde, besloten had, den volgenden nacht Vredestein te plunderen. Ter goeder uur komt de kapitein Cadmus, met zijne kompagnie, op het hoofd der roovers jagt makende, hier ter hulp, en na een hevig gevecht met de bende, dood Hugo het opperhoofd en allen worden gevangen genomen. Ondertusschen was Harmler, na eenige wederwaardigheden op de reis, in 't bad aangekomen, alwaar zijne vrouw gevaarlijk ziek, doch door de geneeskundige hulp van den baddoctor Mildinski spoedig hersteld werd, welke doctor mede bestemd was later in de geschiedenis, vooral voor Ernestine, een belangrijk persoon te worden. Hugo's Broeder Sigismund, altijd even zonderling, komt onverwacht op Vredestein, verhalende, hoe hij door een roover is overvallen, gebonden en bestolen, zoo dat hij nu arm en hulpeloos is. Deze roover was niemand anders dan Schuller, Hugo's oude kameraad, die terwijl hij de pligt der dankbaarheid vervulde, zijne makkers verried en den broeder zijns voormaligen vriends uitplunderde. Sigismund blijft op Vredestein en maakt het Tante zoo benaauwd, dat zij met hare vriendinnen weder stadwaarts trekt. — De kapitein Cadmus komt Hugo berigten, dat de Vorst hem verlangt te spreken, waarop hij dadelijk naar de stad gaat den zelfmoord der ongelukkige Baronnesse van Ulow verneemt, en aan de brave Mina zijne hulpvaardigheid betoont, die daarna den voorslag van den Baron Ulow, om haar te huwen van de hand wijst. Deze doet haar echter later, in weerwil hiervan, eene aanzienlijke schenking van een goed rentegevend kapitaal. — Ook doctor Seiller, wiens huisplaag gelukkig was overleden, vraagt hare hand, en wordt mede afgewezen, ter-

wijl zij nu de reden harer weigering ontwikkelt, bestaande in eene vroegere verloving. — Hugo wordt voor zijn bewezen moed en dapperheid bij het roovergevecht tot ridder verheven, 't welk Tante eene uitbundige vreugde verschaft.

Vervolgens hooren wij met belangstelling de kamenier Mina hare levensgeschiedenis verhalen, welke zeer belangrijk en uitnemend beschreven is, getuigende voor haar edel en grootmoedig karakter. De Gravin Samielski ontmoet haren verlaten gemaal op hare reize, en eene volledige verzoening wordt door Anna tusschen deze echtgenooten bewerkt; — deze vreugde is echter van korten duur, want de goddelooze Fanny werpt alles weder in duigen, wat Anna had gewrocht, waardoor tusschen man en vrouw een sterk contrast wordt daargesteld, dat eene scheiding ten gevolge heeft. De Gravin ontdekt het verraad van Fanny en doet daarna eene poging haar met een dolk om te brengen. In eene geweldig beanstigde gemoedsgesteldheid (wanende den moord volvoerd te hebben), over deze misdaad, komt haar oude leermeester, een regtschapen geestelijke, die de boetvaardige vrouw met zich neemt en in hare zedelijke verbetering naar wensch slaagt.

Tot eene grappige afwisseling ontmoeten wij nu een aandoenlijk tooneel, vertoonende de teedere liefdegeschiedenis tusschen Hugo's zonderlingen broeder en de huisvorstin vrouw Hipplein. In het huis van Tante Aurelia, hetwelk nog ten deele door de familie Harmler, bij wie Mina haar intrek genomen had, bewoond werd, en waarin de hulpvaardige Hugo steeds logeerde, vertoonde zich nu werkelijk een spook. De oude bediende Barleder, stijf van vroeger in dienst bekomen wonden, geteisterd door een kwaad wijf, geplaagd met een huis vol kinderen en beloond met eene ledige broodkast, was in handen des duivels, dat is in die van een rijken woekeraar gevallen en omgekocht, om in het huis, 't welk deze voor een prijsje van Tante wilde koopen, alle nachten te spoken. — Hugo overvalt het spook in een tweegevecht met Schuller, die ook daar was ingeslopen tot uitoefening van zijn handwerk, maar zuivert spoedig deze woning van dit ontuig.

Doctor Mildinski bezocht de hoofdstad en geneest Ernestine van eene slepende ziekte, waarna hij tot sluiting der rekening haar tot vrouw vraagt en ook ontvangt; terwijl intusschen de Kapitein Cadmus aan eene der vriendinnen van Tante zijn hof maakt, met een doeltreffend gevolg. — Hugo wint zijn proces, keert naar Vredestein terug en organiseert zijne huishouding. Broeder Sigismund wordt chef; — vrouw Hipplein ontvangt pensioen, en de dappere dienstmaagd Katrijn, die in de ontdekking der rooverbende eene heldhaftige rol gespeeld had, krijgt het vrouwelijk gebied in handen. — Nu gaat Hugo eene reis naar Frankrijk doen, gedurende welke de minnaar van Mina in Griekenland den heldendood sterft, waarover zij in diepen rouw is gedompeld. Eindelijk keert Hugo terug, en na verloop van tijd krijgt ook deze zijn wensch, welke bestond om de edele Mina tot gade te erlangen, waardoor zijn geluk aanmerkelijk verhoogde en hij telkens nieuwe stof vond zijne hulpvaardigheid uitteoefenen.

Dit is de ruwe omtrek van het fraaije verhaal, dat het hoofd en de pen van Gustaaf Schilling eere aandoet: niet alleen de gedurige afwisseling, maar de juiste en goed volgehouden schildering der karakters, de levendige en behagelijke stijl, en de geheel regelmatige behandeling, zonder overdrijving of hevig enthusiasme, houden den lezer zeer aangenaam bezig. — De luchtig vrolijke trant en luimige invallen, door ernstige en aandoenlijke tafereelen opgevolgd, wekken bijzonder belang in de bedrijven en gebeurtenissen der personen, die de hoofdrollen vervullen, en tot de minsten van dezen zijn zij beurtelings in kracht en werking, elk op zijne plaats, en blijven getrouw in hun karakter. Wij bevelen dus den Lezer dit goede voortbrengsel aan, hetwelk vervat is in het meermalen aangeprezen en weluitgevoerde

ALBUM
VAN
ROMANS EN VERHALEN,

waarvan dit verhaal het *Zesde* Deel beslaat.

IETS OVER DE WEGEN EN OPENBARE RIJTUIGEN IN GROOT BRITTANJE.

(Vervolg van Nummer 77.)

Onze lezeren zullen zich herinneren dat de Diligence te Hounslow aangekomen zijnde, de oude Edelman zich voorstelt een weinig te zullen uitrusten.

— Ik heb grooten honger" zeide hij, „deze herberg heeft een goed aanzien, wel nu, jongen! wat zult gij mij geven om te . . . . .

Helaas! het woord is naauwelijks uitgesproken of eene vreesselijke schok, die door het rijtuig aan de geheele bevolking van de Diligence wordt toegebragt, doet het hoofd van den bejaarden reiziger tegen de leuning stooten en Hounslow en de jongen en de herberg verdwijnen in eens alle uit zijne oogen. Nooit had zich een zoo snel panorama aan hem vertoond. Nooit had hij deuren, vensters, boomen, huizen zien vlugten met eene zoo verwonderlijke snelheid.

„Ter duivel! ter duivel!" schreeuwt hij zoodra hij weder in den adem is. Men had mij, meen ik, gezegd dat wij te Hounslow van paarden zouden verwisselen. Zonder twijfel zoude men niet wreed genoeg zijn om de paarden van de vorige pleisterplaats op eene dusdanige geweldige wijze te doen galoperen.

— Hé, mijn waarde Heer! hernam de Ondernemer, men heeft de paarden verwisseld, terwijl gij uwen bril opzettede. Te Hounslow moet de verwisseling in ééne minuut geschieden, en dikwijls, dank zij de vlugheid en de bekwaamheid onzer bedienden, in vijftig seconden is het eene gedane zaak.

Gij verwondert mij; wat mij betreft ik zoude liever zoo snel niet rijden.

Ons bestek laat niet toe den bejaarden Edelman verder op zijne reis te volgen, gedurende welke zijne verbaasdheid telkens wordt opgewekt door de groote veranderingen, die hij, in alles wat betrekking heeft tot de dienst der Diligence, bespeurt.

Men kan zich dit gemakkelijk voorstellen. Hetzelfde zoude in velerlei opzigten plaats hebben met den een of ander bejaard Overijsselschman, die een veel korter slaapje had gemaakt dan de Engelschman, en die eerst in 1813 was ingeslapen en die nu de oogen opsloeg.

Hij had waarschijnlijk geene andere wegen gekend, dan onze beroemde zandwegen tusschen Zwolle en Almelo, tusschen Zwolle en Deventer, tusschen Zwolle en Groningen, tusschen Zwolle en Amersfoort, en geene andere openbare rijtuigen dan onze zoogenaamde boerenwagens, overdekt met huiven, of onze meer eigenaardig genoemde bolderwagens, waarmede men bezwaarlijk in eenen geheelen dag eenen afstand van 10 à 11 uren aflegde, doorgaans geleid wordende door onbeleefde en dikwerf onbeschofte voerlieden, die evenwel niet verzuimden om bij alle herbergen op de route aan te leggen.

Wanneer nu zoo iemand onze straatwegen en onze Diligences aanschouwde, wanneer hij, die te voren twee dagen tusschen Amsterdam en Zwolle doorbragt, nu eens van eene der nieuwe en kostbare ondernemingen van Vermeulen en Visscher of Bouricius gebruik maakte, die denzelfden afstand in elf uren afleggen, en daarbij de meer geschikte behandeling der Conducteurs en Voerlieden ondervondt, zoude hij dan in allen opzigte niet even verbaasd opzien als de Engelsche Edelman in zijn land?

Wij zullen thans ons uittreksel uit de Revue vervolgen.

„Men is tot dit buitengewoon punt van snelheid gekomen zonder de paarden tot eenen al te zwaren arbeid te dwingen. De Ondernemers van Diligences hebben eindelijk opgemerkt, dat het voordeeligst was, de paarden goed te voeden, ze te sparen en ze dikwerf te doen uitrusten. De wagens die men *Fast Coaches* of snelgaande rijtuigen noemt, hebben ongeveer een versch paard per mijl, ieder dezer paarden rust een dag op de vier dagen. Zonder dezen noodzakelijken rusttijd zoude eene al te overvloedige uitwaseming en de aanhoudende werking der spieren dezelve weldra uitputten. Maar welk dier ter wereld is gelukkiger, wordt beter verzorgd, beter behandeld dan het paard toebehoorende aan de Ondernemers onzer openbare rijtuigen.

„Hetzelve wordt overdadig gevoed en met eene vaderlijke zorg gedekt en gekoesterd, na eenen moeijelijken arbeid van eenige uren volgen twintig uren van volkomen rust. Men ziet hetzelve dikwijls na ruim drie uren gemaakt te hebben grinnekende nog springen en achter uitslaan."

Gij verwondert U met de snelheid des bliksems voortgetrokken te worden door vette en sterke paarden, wier lijvigheid hinderlijk voor derzelver snelheid zoude toeschijnen: maar de zwaarte zelve dezer dieren brengt veel toe tot de krachtigheid hunner dienst. Bij een mager en ligt paard zoude de spierkracht niet voldoende zijn om langen tijd eene zware lading te trekken; het zware paard is het krachtigst van allen onder het getuig, zijn gewigt zelfs trekt mede, en het is de kracht zijner spieren, die de beweging gaande houdt.

„De volkomenheid, die onze nijverheid bereikt heeft, volkomenheid die waarlijk verwonderlijk is, heeft aan de hedendaagsche rijtuigen eenen graad van sterkte, van veerkracht en van ligtheid gegeven onbekend tot op dezen tijd.

„Men heeft gezorgd de koets meer nabij den grond te brengen dan te voren, hetgeen het omvallen van het rijtuig meer zeldzaam maakt. Zonder twijfel hebben er nu en dan nog ongelukken plaats, maar hoe kan men zich hierover verwonderen, wanneer men in aanmerking neemt het verbazend groot aantal rijtuigen, die onze wegen in alle rigtingen doorkruisen."

„Ik geloof niet dat men in 't algemeen alle vereischte voorzorgen neemt, om die toevallen te voorkomen: men vergeet thans te veel in Engeland om de beide uiterste einden der leizeelen door een ring of door een lederen knoop te verbinden; dikwerf laat de voerman een der einden van het leizeel vallen of wel een der paarden, hetwelk aan den disselboom gespannen is struikelt, valt, trekt met zich voort het gedeelte der getuigen, die hem moesten geleiden, en doet het rijtuig omvallen."

„Niets van dit alles zoude gebeuren, indien de voerman de leizeelen door een ring vereenigd in zijne handen hield. Zonder twijfel heeft hij gedurende het verwisselen der paarden niet altijd den tijd, om zich geheel en al gereed te maken; maar waarom zoude hij dit niet kunnen doen terwijl het rijtuig aan den gang is. Deze aanwijzing, die wij aan Ondernemers van openbare rijtuigen geven, zal, hoop ik, van eenige nuttigheid zijn."

„In vroegere tijden gebeurden die toevallen meermalen, maar naarmate de snelheid der rijtuigen is toegenomen, staan de reizigers aan minder gevaren bloot. In die tijden was een voerman, die niet aan den drank overgegeven was, eene zeldzaamheid, dien men met den vinger aanwees. In dezen tijd zijn zij beter ontwikkeld, beschaafder en gaan zich nimmer aan den drank te buiten."

Dikwerf breekt de veer van het rijtuig of een der raderen raakt los. De beste wagens zijn aan deze toevallen onderworpen. Onlangs brak de veer van de Diligence te Brighton in het bijzijn van den Ondernemer zelve, die de dienst begeleidde, en die zeker een der bekwaamste mannen van zijn beroep is. Wanneer het gewigt van het bovenste gedeelte van het rijtuig zwaarder is dan het gewigt hetwelk het inwendige gedeelte bestemd is te dragen, dan is het blijkbaar dat de veer moet springen. Zeer weinig gerust stellende aanmerking, alzoo hangt ons leven af van het plaatsen van een pak meer of minder op de imperiale of in de kist. Men moest een naauwkeuriger toezigt op de lading onzer openbare rijtuigen uitoefenen, en de eene of andere uitvinding trachten te doen, om het losraken der raderen beter te voorkomen.

Om den last van een openbaar rijtuig behoorlijk te regelen, daartoe behoort eene groote bekwaamheid en tevens langdurige ondervinding. De landman draagt zorg, om den zwaarsten last op de achterste raderen te leggen, om dat zij hooger zijn. Hij heeft gelijk; want hij heeft moeijelijke plaatsen te passeren, en de kracht, die noodig is om ze te overwinnen, vermindert naar evenredigheid dat de omrek der raderen vermeerdert. Op onze tegenwoordige uitmuntende wegen, waar men geene sporen noch andere beletselen vindt, is het doelmatig om den last zoo veel mogelijk op een kort bestek te brengen, de zwaarste pakken in den koffer te plaatsen, en de ligtere voor de imperiale te behouden. Een zwaar beladen rijtuig, doch waarvan het gewigt met bekwaamheid is verdeeld, loopt altijd gemakkelijk, en het is veel aangenamer met hetzelve te reizen, dan met een ligt rijtuig, hetwelk natuurlijk altijd meer waggelt. Plaatst een pakje op het hoofd van een zwak kind, en gij zult zijn waggelen verminderen. Alzoo ook, wanneer een rijtuig zwaar beladen is, zijn de veren minder in gevaar van te springen. Bij alle werktuigen moet men rekenen op de wrijving, die de snelheid der beweging verhindert. Hoe minder ongelijkheden de raderen in de veren hebben, hoe meer de wrijving vermindert, en hoe meer men in snelheid wint. Let op een rijtuig, terwijl men van eene hoogte afgaande een spaak in het wiel steekt, naar mate de wrijving vermeerdert, vermindert men den voortgang van het rijtuig.

Welligt dat wij op dit onderwerp bij gelegenheid nog eens nader terug komen.

VARIA.

Eene Engelsche Dame onlangs wandelende in de dierentuin te Londen, bood zeer beleefdelijk aan den grooten Olifant een klein beschuitje aan, dat zij in dezelfde hand hield, in welke ook haar ridicule was met een banknoot groot tien pond sterling en een bosje kleine sleuteltjes. Het onbehouwen beest, meenende dat ook dit laatste voor hem bestemd was, pakt met zijn tromp 't beschuitje te gelijk met de breizak, en deed het met elkander zonder eenig compliment te maken door zijn geweldig keelgat glijden.

De ijzere weg tusschen Londen en Brighton, waarvan het plan voltooid is, moet kosten 825,000 pond st., en men berekent de jaarlijksche ontvangst 125,000 pond, zoo dat in minder dan acht jaren voorgeschoten kapitaal en renten zouden vereffend zijn.

De Engelsche bladen schrijven dat de Graaf *Fitz-William* zijne verbazend talrijke landerijen onder zijne beide zonen zal verdeelen, iets dat onbestaanbaar is en niet in gebruik bij de Engelsche aristocratie. De oudste zoon zal de landgoederen in Engeland hebben. Deze leveren eene jaarlijksche inkomst van 70,000 pond sterling, (840,000 guld.) op. De tweede zal zich vergenoegen met de landen in Ierland, gevende jaarlijks 30,000 pond, (360,000 gulden).

Om een denkbeeld te geven van den opgang, welke het Penny Magazine in Engeland maakt, kan dienen, dat het committé van dit blad eene wekelijksche distributie van 32,000 exemplaren moet hebben, en dat er werkelijk verkocht worden honderd en twintig duizend.

J. H. H.

De Provinciale Commissie van Onderwijs in Vriesland zal hare gewone Najaars-Vergadering houden op Dingsdag den 15 October 1833, des voormiddags ten 10 ure, in het Gouvernementshuis te Leeuwarden; zijnde het Examen bepaald op den volgenden dag, des morgens ten 8 ure; terwijl diegenen, welke verlangen zich te laten examineren, verzocht worden, daarvan tijdig vooraf aan den Schoolopziener van hun District berigt te geven.

Tot de afzonderlijke Examina voor den vierden rang is door de Schoolopzieners van het 4de, 5de en 9de District bepaaldelijk bestemd de laatste Zaturdag vóór de Vergadering.

Voorts worden de Examinandi herinnerd, dat geene getuigschriften van goed gedrag worden aangenomen, dan die door het Plaatselijk Bestuur of door den Districts-Schoolopziener zijn afgegeven, alsmede dat hun ouderdom door een authentiek attest van geboorte zal moeten blijken; zullende ook de sollicitanten naar den derden rang een voldoend bewijs moeten aanbieden, dat zij, gedurende het laatste jaar practisch onderwijs hebben gegeven in eene welingerigte School. *De Secretaris der*

Provinciale Commissie van Onderwijs in Vriesland,

H. AMERSFOORDT.

De Leden van het tiende District der Vriesche Bijbelafdeeling, worden uitgenoodigd, om op Donderdag den 10 October aanstaande, des namiddags ten twee ure te compareren ten huize van de Wed, *A. H. van der Werf*, te Dokkum.

In naam van Jr. Baron W. H. van SIJTZAMA,

President van bevengenoemd District,

J. P. BRUINWOLD RIEDEL, *Secretaris*.

** Heden beviel van eene welgeschapene Dochter, WERDINA KLAVER, geliefde Echtgenoot van A. POSTHUMA,

Dockum, den 23 September 1833. *Apotheker*.

Familie en Vrienden gelieven deze als algemeene kennisgeving aan te nemen.

** Heden morgen ten vier ure beviel van eene Dochter, RIEMKJE van EIJCK, geliefde Echtgenoot van JOHs. H. BORGER.

Joure, den 23 September 1833.

** Heden beviel door Gods goedheid van eenen Zoon, ELIZABETH GEERTRUIT CHARLOTTA von EICHSTORFF, geliefde Echtgenoot van

Engwierum, den 24 September 1833. Mr. A. S. TALMA.

** Heden avond verloste van eenen welgeschapenen Zoon, BAUKJE DURKZ, geliefde Echtgenoot van K. J. MUSCH.

Grouw, den 24 September 1833.

** Heden verloste van eenen welgeschapen Zoon, AUKJE G. ALTHUISIUS, geliefde Echtgenoot van PETRUS IJ. FEIKEMA.

Bozum, den 24 September 1833.

Familie en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

** Heden beviel door Gods goedheid van eenen Zoon, G. E. B. ORCK van HEECKEREN, geliefde Vrouw van J. E. FEISSER.

Franeker, den 25 September 1833.

** Door Gods goedheid beviel mijne geliefde Echtgenoot, MAGDELTJE BEEKHUIS, heden voorspoedig van eenen welgeschapen Zoon.

Achlum, den 25 September 1833. H. HELLEMA.

** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, HESTER P. ROMAR, geliefde Echtgenoot van BAUKE R. TIJMSTRA.

Arum, den 26 September 1833.

** Heden morgen verloste van eene welgeschapene Dochter, HINKE L. VISSER, geliefde Echtgenoot van L. BRITZEL.

Makkum, den 27 September 1833.

Familie en Vrienden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

. Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, H. G. PLEKKER, geliefde Huisvrouw van J. G. SCHNEIDER.
Leeuwarden, den 27 September 1833.
Deze dient tot eene algemeene kennisgeving.

. Heden werd onze Echt bekroond, met de geboorte eener welgeschapene DOCHTER.
A. BLIJSTRA.
Harlingen, den 28 September 1833. SJIEUWKE WESTERBAAN.

. Heden overleed, ten gevolge van eene hevige koorts, ons geliefd en veelbelovend Zoontje, JACOB WILLEM CORNELIS, in den ouderdom van ruim 8½ jaren.
Sneek, H. AMERSFOORT.
den 21 September 1833. T. AMERSFOORT, Geb. VAN DER VEEN.

. Heden avond overleed op het onverwachtst, aan de gevolgen van een allerhevigst kramp-kolijk, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, GABINUS DE WAL, Hoogleeraar in de Regtsgeleerdheid aan deze Hoogeschool, in den ouderdom van 47 jaren en bijna 9 maanden: door wiens vroegtijdigen dood, zijne zes Kinderen uit een vroeger Huwelijk, den besten Vader en liefderijksten leeraar en verzorger verloren, en mij alleen de herinnering overblijft aan een gelukkigen Echt van nog geene twee jaren. F. A. BAART DE LA FAILLE,
Groningen, den 22 September 1833. Wed. DE WAL.

. Op heden in den vroegen morgen behaagde het der goede Voorzienigheid van mijne zijde weg te nemen mijne geliefde Huisvrouw ANNA WIJTEMA, in den ouderdom van zeven en vijftig jaren; hare laatste jaren waren kwijnende en smartvol, echter stil en gelaten in den Goddelijken wil. Ns. Es. SCHELTEMA.
Dockum, den 22 September 1833.

. Heden overleed alhier, in den ouderdom van bijna 82 jaren, de Heer R. VAN GIFFEN, oud Schepen dezer stad.
Sneek, den 23 September 1833.

. Heden namiddag ten vijf ure, overleed tot mijne bittere droefheid, aan de gevolgen eener bezetting op de longpijpen, mijn geliefde Man, ANDRIES WILLEM SCHREINHOUT, in leven Deurwaarder bij het Vredegeregt van het kanton Leeuwarden no. 2, in den ouderdom van omstreeks 54 jaren, en na eene genoegelijke Echtverbindtenis van bijna 27 jaren.
Zwaar valt mij dit verlies, te meer daar ik sedert eenen geruimen tijd van mijn gezigt ben beroofd, en mij dus in eene waarlijk zeer ongelukkige omstandigheid bevind; dan ik wil berusten en stil vertrouwen op Hem, die onze lotgevallen met wijsheid en liefde bestuurt. JELTJE VAN DOEZUM,
Leeuwarden, den 26 September 1833. Wed. A. W. SCHREINHOUT.

. Op Vijversbuurt bij Leeuwarden, overleed in den vroegen morgen van heden, den 30 September, aan de gevolgen eener beroerte, de Heer ANTOON MEETSMA, in den ouderdom van ruim 78 jaren.

De Prijs der Boter te Leeuwarden, den 27 September 1833, *f* 27 : 00. — Grove Kaas *f* 11 : 50 à *f* 13.
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge *f* 151 : 50 het Last. — Tarwe *f* 7 : 00 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 28 SEPTEMBER 1833.

NEDERLANDEN.				Gebl.
Werkel. Schuld.....	2½ pct.	48 7/16	48 9/16	48½
Dito dito..........	5 »	92 7/16	92½	92⅜
Uitgestelde Schuld ...				
Kansbiljetten van dito.	*f*	20⅞	20 15/16	20 15/16
Amort. Sijndicaat...	4½ pct.	85⅝	85 11/16	85½
Dito dito	3½ »	69¼	69⅜	69¼
Schatkistbiljetten....	6 »	101¾	101⅞	
OorlogsLasten	5 »			
Leening 1831	6 »			
Handel-Maatsch. ...	4½ »			
FRANKRIJK.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
ENGELAND.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
SPANJE.				
Perp.R. Emissie Am.	5 pct.	66 1/16	66⅛	66⅛
Dito dito à *f* 1000.	3 »	41 3/16	41¾	41 11/16
Cert.Osy&C. en Leg.	4 »	51¾	51¾	51¾
Uitgest. 3 pct. Schuld		13		
Cortes Bons te Lond.	5 »	-		
Engelsche Uitgestelde.				
NAPELS				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Dito bij *Falconn.&C.*	5 »	85⅝		
Leen. te L. bij Roths.	5 »			

RUSLAND.			Gebl.
Obl. *H.*1798 en1816	5 pct.	100⅝	
Obl.*Hope*1828 en 29	5 »	101⅛	
Cert.dito 1831 en 33	5 »	91¾	
Obl. te Londen...	5 »		
Cert. te Hamburg..	5 »		
Inschrijving inAssig.	6 »	66¼	
Certificaten van dito	6 »		
POLEN.			
Aand. met Lot. fl. 100.	*f*		
PRUISSEN.			
Aand. met Lot. R. 50	*f*	90½	
OOSTENRIJK.			
Aand. met Lot. *f*100	*f*		
Dito dito*f*250.	4 pct.	-	
Metalliek........	5 pct.	91⅝	91 7/16
Dito te Lond. gen.	5 »		
Dito	2½ »		
W.-Bank bij*Goll&C*	5 »		
Dito	4 »		
Cert. Stadsb.bij dito	2½ »		
Ween. Bank-Actien	3 *f*		
DENEMARKEN.			
Negot. te Londen.	3 pct.		
BRAZILIEN.			
Neg. bij Roth....	5 pct.		

Brazil. van 100 £st. 68⅝; Columb. 2de leening van 100 £st. 19⅝; van 250 £st. 17⅝; blaauwe Grieken van 100 £st. 34; van 200 £st. 30; Mexic. 6 pCt. van 100 £st, 35½; Peruanen 6 pCt. van 100 £st. 13⅞.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN WONSERADEEL, convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande Dorpen, om te compareren, als die

Van *Lollum*,....... op Maandag den 7 October 1833, des morgens ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
» *Ferwoude*...... op Dingsdag den 8 dito, des morgens ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
» *Gaast*,........ op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.
» *Idzegahuizum*,. op Vrijdag den 11 dito, des morgens ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
» *Piaam*,........ op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Idsegahuizum.
» *Kimswerd*,..... op Zaturdag den 12 dito, des morgens ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
» *Arum*,......... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.
» *Dedgum*,....... op Maandag den 14 dito, des morgens ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
» *Hieslum*,...... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Parrega.
» *Parraga*,..... op denzelfden dag, des namiddags ten 1 ure, in de Kerk aldaar.
» *Cornwerd*,..... op Dingsdag den 15 dito, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk aldaar.
» *Allingawier*,.... op Woensdag den 16 dito, des morgens ten 9 ure, in de Kerk aldaar.
» *Exmorra*,...... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.
» *Wons*,......... op Vrijdag den 18 dito, des morgens ten 10 ure, in de Kerk aldaar.
» *Engwier*,...... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Wons.
» *Schettens*,..... op Maandag den 21 dito, des morgens ten 9 ure, in de Kerk aldaar.
» *Witmarsum*,.... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.
» *Zurich*,....... op Dingsdag den 22 dito, des morgens ten 10 ure, in de Herberg.
» *Pingjum*,...... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.
» *Tjerkwerd*,..... op Vrijdag den 25 dito, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk aldaar.
» *Hichtum*,....... op Maandag den 28 dito, des morgens ten 9 ure, in de Kerk aldaar.
» *Burgwerd*,..... op denzelfden dag, des voormiddags ten 11 ure, in de Kerk aldaar.
» *Hartwerd*,.... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk te Burgwerd.
» *Schraard*,..... op Dingsdag den 29 dito, des morgens ten 9 ure, in de Kerk aldaar.
» *Longerhouw*,... op denzelfden dag, des middags ten 12 ure, in de Kerk aldaar.

Ten einde ieder in de hunne 1°. op te nemen de Rekening der Kerkvoogdij-administratie over de dienst van 1832; 2°. te arresteren de begrootingen over de dienst van 1834; 3°. te benoemen nieuwe Kerkvoogden, voor de aftredenden op 1° Januarij 1834, alsmede ter vervulling van de tusschentijds ontstane vacaturen en 4° om te delibereren en te besluiten over alle zoodanige voorstellen, als alsdan door Kerkvoogden zullen worden gedaan.
Grietman en Assessoren,
Bolsward, Ter ordonnantie van dezelven,
den 28 September 1833. C. BINKES.

LEES HIER.

Uit de hand TE KOOP: Een uitmuntend, zoo goed als nieuw, snelzeilend JAGT, hetwelk 4 à 5 Prijzen heeft gewonnen, lang over steven 6 el 816 streep, waarbij zijn twee stel Zeilen, het eene zoo goed als nieuw, en het ander halfsleten; liggende bij den eigenaar HENDRIK DOUWES VAN DAM, op de Tille onder de Gordijk.

Najaars Veemarkt te Appingedam.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER STAD EN GEMEENTE APPINGEDAM, brengen bij deze ter kennis van het daarbij belanghebbend [illegible] dat ten gevolge magtiging van Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche [Za]ken van den 7 dezer, no. 118, 1ste afd., de NAJAARS VEEMARKT, alhier dit jaar en voortaan zal plaats hebben telkens op den LAATSTEN WOENSDAG [van] DE MAAND OCTOBER, en dus dit jaar op Woensdag den 30 October; terwijl volgens, overeenkomstig de resolutie van de Edele Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, van den 17 dezer, no. 2, gedurende de maand [Octo]ber *alléén op elken Woensdag eene Week Veemarkt zal gehouden worden.*
Appingedam, *Burgemeester en Wethouderen voornoemd,*
den 23 September 1833. J. Q. CLEVERINGA.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. J. BEBINGH, *Secretaris.*

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN BARRADEEL, convoceren bij deze [de] Onderhoudpligtigen van het zoogenaamde Hooghout over de Sexbierumer Vaart onder Almenum, tegen Vrijdag den 4 October 1833, des voormiddags ten 11 ure, in de herberg het Nieuw Bonthuis, op Grettingabuurt onder Almenum: *a.* om de [Re]kening en Verantwoording van de Gecommitteerden aan te hooren en te helpen sluiten; *b.* om eenen anderen Gecommitteerde voor den overledenen *Ofke Fekkes Poelstra*, te noemen en *c.* om te beraadslagen en te besluiten over de Vernieuwing van genoemd Hooghout. *Grietman en Assessoren voornoemd,*
Sexbierum, SIXMA VAN HEEMSTRA.
den 18 September 1833. *Ter ordonnantie van dezelven,*
P. STEENSMA, *Secrt. ad interim.*

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt ten verzoeke van Mr. H. HIDDINGA, Procureur aldaar, als lasthebbende van zijn Principaal, publiek bij strijk- en verhooggeld te veilen en aan de meestbiedenden te verkoopen:
Eene overheerlijke, schoone en zeer vruchtbare ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHURE, HOVINGE, BOOMEN en PLANTAGIE cum annexis, staande en gelegen in de Bongier, onder den dorpe Bozum, gekwoteerd met no. 10, groot aan Landen ter naam en faam circa zeventien en een tweede bunder, bij *Gerlof Jacobs Sijperda* in gebruik. — Sint Petri en Mei 1834 vrij te aanvaarden; en zulks in [de] perceelen, breeder bij Biljetten omschreven.
Wie gading maakt, kome op Dingsdagen den 1 en 15 October 1833, telkens des namiddags ten twee ure, bij de provisionele en finale toewijzing, in het logement de Stad Munster te Sneek, en koope alsdan op voor te lezene Conditien, inmiddels te vernemen ten Kantore van genoemden Notaris.

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt publiek, ten huize van *O. Dedeman*, in het Leeuwarder Veerhuis aan de Pol te Sneek, op Zaturdag den 5 October 1833, bij de finale toewijzing, des avonds ten 7 ure, bij verhooggeld, te verkoopen:
De GEREGTE HELFT van eene TREKSCHUIT cum annexis, met het regt van Veer, varende van Sneek op Leeuwarden, et vice versa; zoodanig een en ander is bevaren door wijlen *R. Coopmans*, in leven te Sneek, en waarvan de wederhelft behoort aan den Schipper *P. de Vries.* — Direct na de finale toewijzing te aanvaarden.

DE Secretaris A. L. POTMA, te Workum, als last hebbende van zijne Principalen, zal, ten overstaan van den Notaris G. KEUCHENIUS, te Koudum, op Zaturdag den 12 October 1833, des namiddags ten 2½ ure, ten huize van *Christiaan Suhr*, in de Groote Stal te Workum, bij perceelen, finaal verkoopen:
Eene zeer vruchtgevende ZATHE en LANDEN, met HUIS, SCHUUR, ERF en HIEMING, staande en gelegen aan den Trekweg onder Workum, bij *Alle Bokma* in gebruik, als:

1. Het Huis en Terrein, met twee pollen Lands;	waarop geboden is *f*	1101
2. 3 bunder 19 v. roede 10 v. el, aan den Rolpaal; ...	———— -	1680
3. 3 bunder 92 v. roede 30 v. el, bij het Tolhuis; ...	———— -	3000
4. 36 v. roede, bij de Hollemeersbrug;	———— -	370
5. 4 bunder 72 v. roede 70 v. el, aan de Nieuwhuister Sloot;	———— -	1601
6. 2 bunder 73 v. roede 80 v. el, aan de Trekvaart; ..	———— -	1040
7. 2 bunder 63 v. roede 90 v. el, aan het Klifrak; ...	———— -	475
8. 4 bund. 52 v. roede 40 v. el, aan den Zuidk. van het Klifr.;	———— -	1415
9. 5 bunder 68 v. roede 40 v. el, aan de Meer;	———— -	1750
10. 3 bunder 87 v. roede 20 v. el, aan de Grons;	———— -	575
		f 13007

Alsmede:

11. 2 bunder 82 v. roede 60 v. el, aan de Tolhuisvaart;	waarop geboden is *f*	1405
12. 1 bunder 29 v. roede 60 v. el, bij den Molen;	———— -	800

De Verkoops-Conditien zijn intusschen bij bovengenoemden Secretaris en Notaris te vernemen.

Verkooping van Bloembollen.

S. TULP, bij de Vischmarkt te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 2 October 1833, ten drie ure na den middag, ten zijnen verkoopplaats op de Tweebaksmarkt, ten overstaan van den Notaris Mr. J. D. VAN DER PLAATS, aldaar, verkoopen: Eene fraaije partij BLOEMBOLLEN, bestaande in Hyacinten, Trosnarcissen, Tijlosen, Krokussen, Duc van Toll, vroege dubbelde en late Tulpen, Irissen, KroonImperialen, witte Tijger-, Vuur- en andere Lelien, Ranunkels enz. enz.

HOUTVEILING,

OP Donderdag den 3 October 1833, ten 9 ure voor den middag, op den Asseltuin bij Leeuwarden, ten overstaan van den Notaris Mr. P. ANDREÆ, aldaar, van 3 à 4 ladingen beste eiken WOUDBOOMEN, en eene partij esschen en ipenBOOMEN, alsmede eene partij KROMHOUT, HEK- en STEKPALEN, LEGGERS en DAMLEGGERS, geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molenen Wagenmakers, Kuipers enz.; aangevoerd door den Koopman J. A. V. D. SLUIS, te Hemrik.

BIJ boelgoed TE KOOP: De VERSTANE PANDEN in de Bank van Leening te Sneek, bestaande in *Mans-* en *Vrouwen Kleeren, Huisgeraden, Goud* en *Zilver* enz.
Wie gading maakt, kome op Donderdag den 3 October 1833, des voormiddags ten 9 ure, op de Koemarkt te Sneek.

Verhuring bij beslotene briefjes,

VOor den tijd van zeven aaneenvolgende jaren, van Petri en Mei 1834 tot 1841: Eene beste GREID- en BOUWPLAATS, onder Brantgum, groot naar naam en faam nagenoeg dertig bunder, thans bij de Weduwe en Erven van *Pieter Jans Zijlstra*, in huur en gebruik.
De Briefjes moeten gesloten vóór den 10 October 1833 worden ingezonden bij den Notaris KLAASESZ, te Ternaard, alwaar de Conditien te vernemen zijn.

Bij beslotene briefjes te huur,

VOor den tijd van vijf jaren, van Petri en Mei 1834 tot 1839: Eene uitmuntende ZATHE en LANDEN, groot drie en twintig bunder en ruim acht en [illegible] vierkante roede, met HUIZINGE en SCHUUR, staande en gelegen onder het behoor van de stad Leeuwarden, aan het Marssumer Binnenpad, thans bij *Gerrit Terpstra* c.s. in huur en gebruik.
De briefjes moeten vóór of op den 15 October 1833 worden ingezonden aan S. CHAIS, Agent van 's Rijks Kassier te Sneek.

TE HUUR, om dadelijk te aanvaarden: Eene HUIZINGE, in de Doelestraat te Leeuwarden, voorzien van twee behangen Kamers, Keuken, Zolder en verdere gerijfelijkheden; te bevragen in de Doelestraat, lett. F, no. 147, aldaar.

DIegenen welke vermeenen naaste bloedverwant te wezen van zekeren *EILDERT VAN DER VEEN*, geboortig van *Leeuwarden*, Directeur op de Plantage *Clevia* te Surinamen, en aldaar zonder testamentaire dispositie overleden op den [illegible] September 1832, kunnen daarvan nader inlichting bekomen bij den Heer W. H. SURINGAR, te Leeuwarden.

NB. HEt TREKSCHIP varende van DOKKUM naar LEEUWARDEN is heden begonnen te varen des morgens ten 9, in plaats van ten 8 ure.

BILJARTPARTIJ.

MEt permissie van het Edel Achtbaar Bestuur van Wijmbritseradeel, gedenkt de Logementhouder J. T. NOLLES, te Woudsend, op Donderdag den 10 October 1833, te laten Verbiljarten: *Eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS* tot prijs, en *eene Premie nader te bepalen;* waartoe alle Liefhebbers worden uitgenoodigd, om zich des morgens vóór tien ure aan te geven, daar alsdan na de trekking direkt een aanvang met spelen zal worden gemaakt.

LEES HIER

ER wordt gevraagd in eene BROOD- en KLEINBAKKERIJ, op den 1e November 1833, een MEESTERSKNECHT, die zijn werk grondig verstaat. Die daartoe genegen is, vervoege zich hoe eerder hoe liever in persoon bij de Wed. [illegible] *BOK*, te Kollum.

Te LEEUWARDEN, bij P. KOUMANS SMEDING, bij de Hoeksterpoort, Letter K[illegible]